

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Residentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Reliquiæ, Repressalia.

§§§

Reliquiæ collo suspensæ de ferri possunt, D. Thom. 2. 2. q. 69. ar. 4. ad 3. D. Anton. 3. p. titul 12. c. 8. Syl. Fum. *vers. reli-*
quis Navar. cap. 11. num. 35. Azor. l. c. quest. 6. contra Ang.
vers. reliq. 4.

De cereis formis, quas Agnus Dei appellant: vid. Azor. l. c.
cap. 6. Staph cum litteris gratiæ, lib. 1. c. 25. num. 10. Graff. l. 2. c.
2. n. 11.

A D D I T I O.

Repressalia.

Licent repressalia eo modo, quo bellum, scil. auctoritate
sui principis, & altero principe, scilicet ejus qui læsit, monito,
ut curet satisfieri, quod si non fit, potest læsus etiam ab inno-
centibus accipere, si aliter sua recuperare non potest, vid. Syl.
ibid. vers. num. 2.

Repressalia non possunt fieri in persona Ecclesiastica, vid.
de injur. l. 6. Cajet. eodem vers. Sylv. l. c. num. 8.

Residentia.

Vide v. *Beneficiarius.*

1. Residentia est persistencia in loco, in quo quis habet be-
neficium, consequenter ille dicitur non residere qui non ha-
bitat in loco beneficii, vel ab eo longe distat. *tom. 1. de onere &*
obligatione beneficiariorum ad residendum, disp. 5. punct. 1. n. 1.

2. Parochus dicitur residere, si sit extra fines parochiæ, e-
tiam si non multum distet ab ea? Resp. non dici residere, si ita
distet ut facilis ad ipsum aditus parochianis non pateat: hic es-
t enim neque corpore, neque effectu, ob quem injunctum & in-
ventum est residentię munus, residere dicitur: secus si ad eum
locum divertat, in quo parochiani facile queant ad Parochum
recurere pro sublevanda spiritali necessitate & sacramentis
fulcipiendis; quia hujusmodi absentia non adversatur fini,
quem residentia respicit. *Ibid. num. 2.*

3. Quid verò dicendum de eo, qui aliquibus diebus ex-
tra parochiæ ambitum se conferat? Dicendum eum non pecca-
re contra residentiam, etiam si hoc faciat recreationis causa,
modo nullum sublit spiritali subditorum detrimentum. *I-*
bid. num. 5.

4. Omnes & singuli beneficiarii qui onus per seipfos in loco beneficii exercere debent, ad residentiam obligantur. Tales sunt habentes Parochiales Ecclesias, aut etiam Canonatus in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis. Neque sufficit residere, sed omnis Parochus existens in parochia, debet munus parochiale exercere: nec satisfaciunt curatores animarum muneri suo, seu præcepto residendi, substituendo alios, qui munus curatoris sustineant, quamquam Parochus licetum est aliquando uti alterius Sacerdotis opera in animarum cura administranda, ut in confessionibus excipiendis, &c. Concedendum etiam habentem Ecclesiam parochialem in qua Vicarium perpetuum legitime institui obtinuit, non teneri eo vivente residere, modo tota cura animarum translata sit in coadjutorem, abdicata à Parochi administratione *Ibid. punct. 2. n. 1. & seq.*

5. Parochus residens in parochia, sed omnia munera parochiale exercens, potestne percipere fructus beneficii, & illos retinere? Respond. probabile esse huiusmodi Parochum posse fructus percipere & retinere, quoties ita per Capellanum deservit, ut oves nullum grave detrimentum inde ferant. *Ibid. n. 6.*

6. Peccatne Parochus absens à sua parochia per bimestre in anno sine licentia? Resp. non debere quidem sine licentia recedere, non tamen mortaliter peccare si recedat ex legitima causa, & sine ovium damno, sufficiensque in sui locum alium idoneum ministrum. *Ibid. punct. 3. num. 6.*

7. Episcopus valide prohibere potest Parochis ne absint à sua parochia ultra duos dies sine licentia; quia residentia est materia præcepti, non potest tamen ratione etiam longioris absentiae censuram infligere. *Ibid. num. 8.*

8. Canonicus qui certis solum hebdomadis tenetur choro interesse, non graviter delinquit, si in loco beneficii non restet illis hebdomadis quibus divino officio assistere non tenetur: nam cessante sine residentiae, cessat residentiae obligatio. *Ibid. num. 12.*

9. Beneficiarius non residens dum residere tenetur, præter culpam, potest incurrere alias poenas non residendo, quas ordinarius loci pro qualitate contumaciae & inobedientiae non residentibus incurrendas injunxerit, juxta facultatem sibi collatam in Trident. *sess. 23. cap. 1. de reform.* nisi aliud illum excuset. Et præter alias poenas incurrit etiam ante ullam iudicis sententiam, privationem fructuum pro rata absentiae. *Hinc*

fit ut coadjutor in cura animarum, assignata illi certa fructuum quantitate, non possit illos percipere, nisi resideat; secus dicendum de Parocho absente etiam sine licentia Episcopi per modicum tempus, id est, per bimestre. *Ibid. punct. 4. n. 2. & seq.*

10. Parocho habenti justam causam absentiae non sufficit petisse licentiam, etsi eam non obtinuerit, quia Concilium requirit licentiam expressam. *Ibid. n. 13.*

11. Si Abbates, Priores, & Superiores regularium ultra bimestre non resideant, non tenentur ad restitutionem fructuum, si suum munus sufficienter per alium suppleant. *Ib. n. 4.*

12. Quæres, an alii beneficiarii non residentes, possint retinere fructus beneficii pro rata temporis quo non inserviunt. Respond. posse, si per alium deserviant: nam qui per alium facit, per seipsum facere censetur, nec ulli damnum hoc pacto infert. *Id. n. 15.*

13. Parochus justè abesse potest à parochia ob inimicitias graves, ob pestem vel morbum non perpetuum, ob litem moram super suo beneficio, & ex privilegio Summi Pontificis, cum licentia Episcopi, & alio in sui locum suscepto, quæ vices Parochi gerat Consuetudo, etiam immemorabilis, non excusat absentem; secus si absit ad dirimendas controversias, vel ob alia opera charitatis proximi, vel ad inserviendum Papæ ob utilitatem Ecclesiæ; propterea Cardinales Papæ assistentes excusantur à sua residentia. *Ib. punct. 5. num. 2. & seq.*

14. Officium Inquisitoris vel Subcollectoris non excusat à residentia beneficii parochialis; neque potest Episcopus uti opera Parochi in visitatione ultra duos menses in Concilio Tridentino concessos, excepta gravi causa; secus dicendum de Canonico, qui de licentia Episcopi abesse potest in visitanda diœcesi & aliis Ecclesiæ servitiis. *Ibid. num. 11. 13. & 14.*

15. Excusatur à residentia qui ex justa & honesta consuetudine non residet, ubi Tridentinum non est acceptatum, sicut & excusari potest qui ad quinque annos Theologiam aut jus Canonicum in universitate audit, vel docet cum licentia Episcopi obtenta in scriptis saltem respectu parochiæ curatoris animarum. *Ibid. num. 15. & seq.*

A D D I T I O.

De residentia, vid. Nav. lib. 3. cons. de cler. non resid. & in Man. 625. n. 121. Sot. lib. 10. q. 2.

Re.

Residere censetur, qui abest propter Ecclesie suae negotia.
e. ex part. de cler. non resid. Syl. l. c. 9. 7.

Potest Episcopus abesse ob suae, vel universalis Ecclesie necessitatem, & ut alienae succurrat, modo sine suae detrimento, vid. *Trid. l. c. num. 3. Nav. l. c.*

Qui non residet, tenetur per alium tot Missas dicere, at quot residens tenebatur.

Excusat in collegiatis non insignibus a non residentia consuetudo immemorabilis, & redditus tenues, qui Canonice alere non possunt. *Ex congr. Cont.*

Resignatio beneficii.

Vide v. *Simoniam.*

A D D I T I O.

Respublica.

Prohibita universitate, non censentur prohibiti singuli, nec pactum inter regem & communitatem obligat singulos communitatis.

Respublica potest pro bono communi rem unius alteri dare. Unde non facile damnanda statuta, quae videntur iniqua, aut usuraria, ut monet Cajet. vid. quae de re simili scribit. *Syl. us. a. 1. num. 30.*

Reip. impuratur, quod facit princeps, unde ob hujus peccatum interdum punitur.

Restitutio.

Vide v. *Alienatio, Contractus, Furtum, Homicidium, Proscriptio.*

1. Restitutio est actus justitiae commutativae, quo res accepta restituitur, vel damnum illatum compensatur ei cui debetur: deo vocatur repositio seu constitutio in pristino statu. Duplex est justitia, commutativa seu particularis, cujus violatione cum damno alterius semper obligat ad restitutionem, & generalis seu legalis, quae non obligat, nisi quando eam violans tenetur ex officio conservare bonum commune, ut acci-